

Initiatief raadsvoorstel (Versie 2)

Collegeverg. d.d. : N.v.t.
Registratiekenmerk :
Gemeentebladnr. : 2020/88
Afdeling : Griffie
Behandeld ambt. : Peter Peeters
Bereikbaar onder : 045-5278511
Behandelveorstelnr. :
Portefeuillehouder : Burgemeester W.J.F. van der Rijt - van der Kruis
Onderwerp : Startnotitie Burgerinitiatieven in Brunssum

Raadsverg. d.d. : 27 oktober a.s.
Uiterlijke datum : n.v.t.

Aan de raad,

1. Onderwerp

Startnotitie Burgerinitiatieven in Brunssum

2. Uitgangssituatie

a. Aanleiding

In de raadsvergadering van 12 november 2019 heeft het college de motie voorziening burgerinitiatieven overgenomen met de toezegging in 2020 met een startnotitie voor beleid en aanpak aangaande burgerinitiatieven naar de raad te komen.

De werkgroep Verbinden heeft met ondersteuning vanuit de ambtelijke organisatie het verzoek van de gemeenteraad opgepakt. Dit initiatiefvoorstel en de onderliggende startnotitie is hiervan de uitwerking.

b. Huidige situatie/ probleemstelling

Centraal in de overwegingen van de motie staat de visie 'de burger centraal' en de wil om de kennis en kracht van de burger te benutten.

De Brunssumse burger participeert, in samenwerking met de gemeente, al op diverse manieren. Die burgerbetrokkenheid reikt van een inspraakorgaan (adviesorgaan, de Smo-raad), beleid voor burgerparticipatie en wijkmanagement tot aan initiatieven in de wijk voor- en door burgers.

In de voorziening voor burgerinitiatieven met bijbehorend (beleids)kader is reeds voorzien. De bestaande stimuleringsregeling burgerkracht en maatschappelijke activiteiten geeft invulling aan deze voorziening met bijbehorend financieel smeermiddel. Dat geldt evenzo voor burgerparticipatie. Hiervoor is in 2012, door de afdelingen beleid en strategie en algemeen juridische zaken, een beleidsnota opgesteld en is een aantal instrumenten ingezet, zoals de Smo-raad en het wijkmanagement.

Er is een omslag van denken gewenst en die start bij een goede rolinvulling van de gemeenteraad in haar wens om samen met de burger de participatieve functie anders in te bedden. Een gezonde mix van zowel burgerparticipatie en overheidsparticipatie en de verschillen daartussen. Het begrip dat beide vormen koppelt is 'burgerbetrokkenheid'. Het centraal stellen van burgers moet geen papieren tijger blijven, maar moet vooral in de praktijk voelbaar zijn.

3. Gewenste situatie

a. Wat willen we bereiken?

De werkgroep heeft in eerste instantie in kaart gebracht hetgeen we als gemeente Brunssum al aan beleid en middelen op dit gebied hebben.

Daarnaast is het aan uw raad om aan de hand van een drietal scenario's een richtinggevend kader te kiezen met daarin een uitwerking van begrippen, koers, verwachtingen vanuit een visie op burger- en overheidsparticipatie (burgerbetrokkenheid).

Dat beleidskader vormt de basis voor een integraal plan van aanpak burgerbetrokkenheid, zodat voor iedereen duidelijk is wat burgers kunnen en hoe wij (als gemeente) daarmee omgaan.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming

- Toezegging 54 (12-11-2019) voorziening burgerinitiatieven (overgenomen motie)
- Burgerparticipatie in Brunssum een richtlijn voor interactieve beleidsvorming en uitvoering (1 maart 2012).
- Inspraakverordening gemeente Brunssum
- Organisatievisie Opgavegericht Werken BDO
- Algemene subsidieverordening 2018 gemeente Brunssum
- Subsidieregeling overige maatschappelijke verenigingen en stichtingen Brunssum 2018, waaronder valt de Stimuleringsregeling (19) en maatschappelijke activiteiten
- Subsidie overige maatschappelijke verenigingen en stichtingen 2021 gemeente Brunssum

2. traject tot dusverre

Burger centraal - coalitie akkoord en werkgroep verbinden

3. Rol/ bevoegdheden college van B en W

Betreft een initiatief vanuit de werkgroep verbinden. Burgemeester Van der Rijt - Van der Kruis is portefeuillehouder.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

Landelijk: burgerparticipatie in brede vorm

Lokaal:

- Coalitieprogramma
- Werkgroep verbinden
- Burgerparticipatie in Brunssum, een richtlijn voor interactieve beleidsvorming en uitvoering (1 maart 2012)
- Inspraakverordening, sociaal adviesorgaan Brunssum (incl. subsidie)
- Organisatievisie 'opgavegericht werken' (Bdo)
- Wijkmanagement, wijkgericht werken, participatie in het sociaal domein
- Subsidie-, vrijwilligers- en/of accommodatiebeleid (zie voor toelichting ook pag. 3 en 4 startnotitie: 'Overzicht van beleid en voorzieningen').

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met programmabegroting en uitvoeringsagenda?

Ja, de startnotitie sluit aan op het coalitieprogramma "burger centraal"

6. Financiële consequenties

Middelen voor burgerinitiatieven komen uit de Stimuleringsregeling (19) burgerkracht en maatschappelijke activiteiten met als doelstelling het stimuleren en faciliteren van maatschappelijke burgeractiviteiten die bijdragen aan een zestal doelen (€ 20.000,- per jaar en vanaf 2021 verhoogd naar € 50.000,-; gebruikt in 2019: € 1.300,-) en/of kunnen vallen onder de in de

subsidieverordeningen (Algemene subsidieverordening gemeente Brunssum 2018, subsidieregeling overige maatschappelijke verenigingen en stichtingen 2021).

Voor andere middelen kan er een beroep worden gedaan op het budget van de raad voor externe adviesbureaus (010002/438362, € 20.000,- per jaar begroot).

c. Argumenten en overwegingen

De motie roept op om na te denken over een toekomstige aanpak in burgerparticipatie. Daarvoor worden in de startnotitie een aantal alternatieven, de zogenaamde scenario's, aangedragen die richting geven in het (her)ontwikkelen van bestaand of nieuw beleid.

Vanuit het scenario-denken kan een aantal alternatieven worden overwogen. De invulling van het voorkeursscenario kan vorm krijgen door een veranderplan. De uitwerking (een projectplan of plan van aanpak) zal in een later stadium geschieden.

De basis in de scenario analyse kan worden gelegd met het hanteren van de participatie- en overheids ladder gericht op communicatie en de samenwerking met als basis 'de burger centraal'.

Daarnaast heeft de werkgroep verbinding ervoor gezorgd dat burgerparticipatie en -initiatieven vooral in de praktijk gebracht en ondersteund worden. Er zijn inmiddels een aantal acties op dit vlak uitgezet. Zo hebben er dit jaar een tweetal proefsessies burgerraadpleging plaatsgevonden in de vorm van een Quiz en wordt het burgerinitiatief "schone wijken" maximaal ondersteund. Daarnaast is er een proef in voorbereiding wat betreft een denktank en is er het voornemen om het programma "Gast van de raad" weer op te pakken.

d. Opties en keuze

In de startnotitie wordt een drietal scenario's uitgewerkt, die hieronder kort weergegeven worden. Het is aan uw raad om hierin uiteindelijk een keuze te maken. De werkgroep verbinding zal vervolgens deze keuze verder uit gaan werken.

Scenario 1: "De basis is er"

De basis is aanwezig. De gemeente Brunssum voorziet hiermee (technisch gezien) in burgerparticipatie. In dit scenario ligt de nadruk op het informeren van burgers en de gemeentelijke organisatie over de mogelijkheden in burgerparticipatie. Hiervoor zal vooral een communicatieplan (voor interne- en externe bekendheid) moeten worden opgesteld.

Scenario 2: "Reguleren en regievoeren"

Omdat de basis voor burgerparticipatie (vol)staat, moeten we er voor gaan zorgen dat het werkt. In dit scenario nemen we als gemeente daarover de regie. We zorgen ervoor dat de regelingen worden geactualiseerd en nog beter aansluiten op de behoefte van de burgers.

Scenario 3: "Stimuleren, faciliteren en loslaten"

Ondanks dat de basis staat bestaat er een latente behoefte om burgers breder maar vooral actiever te betrekken. In dit scenario betreden we alle treden van de participatieladder namelijk de burger te raadplegen, te informeren en te laten adviseren en daarna samen, op basis van hun behoefte, aan de slag te gaan met als basis: eigen initiatief. Dat heeft vanuit de overheidsparticipatieladder gezien dan ook het streven om eerst te stimuleren, goed te faciliteren en daarna over te dragen (loslaten).

Keuze Voorstel (scenario 2)

De werkgroep verbinding staat vooral een praktische benadering van burgerparticipatie voor. Door middel van doen, samen met burgers ervaring opdoen. Op een creatieve manier kom je tot

verbeteringen en vooral werkbare oplossingen. Het is om die reden dat het keuzevoorstel scenario twee is.

Mocht in een later stadium van de ontwikkeling van burgerbetrokkenheid behoefte aan een visienota zijn, dan kan deze aan de hand van het derde scenario tot stand komen.

4. Bijlagen

1. Startnotitie Burgerinitiatieven
2. a. en b. Toezegging 54 - overgenomen motie (12-11-2019) voorziening burgerinitiatieven
3. Burgerparticipatie in Brunssum een richtlijn voor interactieve beleidsvorming en uitvoering (1 maart 2012).
4. Inspraakverordening gemeente Brunssum
5. Organisatievisie Opgavegericht Werken BDO
6. Algemene subsidieverordening 2018 gemeente Brunssum
7. Subsidieregeling overige maatschappelijke verenigingen en stichtingen Brunssum 2018, waaronder valt de Stimuleringsregeling (19) en maatschappelijke activiteiten
8. Subsidie overige maatschappelijke verenigingen en stichtingen 2021 gemeente Brunssum

Namens de werkgroep verbinden

John Raadschelders
(voorzitter)

Raadsbesluit (Versie 2)

Gemeentebladnummer: 2020/88

Afdeling : Griffie

Registratiekenmerk :

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer;

gelezen het initiatiefvoorstel van de werkgroep verbinden d.d. 1 oktober 2020, afdeling griffie

Besluit:

- **Te kiezen voor scenario 2 met een doorgroei naar scenario 3**
- De werkgroep verbinden op te dragen om dit proces te faciliteren en de gemeenteraad daar bij te betrekken

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter

griffier